

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců Mgr. Jana Passera a JUDr. Jana Rutsche, v právní věci žalobce Ing. J. V., zast. JUDr. Jiřím Slezákem, advokátem se sídlem v Brně, Mezírka 1, proti žalovanému Krajskému úřadu Zlínského kraje, odboru legislativnímu a právnímu, se sídlem ve Zlíně, tř. Tomáše Bati 3792, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 10. 2004, čj. 57 Ca 173/2003 - 30,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 10. 2004, čj. 57 Ca 173/2003 - 30, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Magistrát města Zlín rozhodnutím ze dne 3. 2. 2003, čj. ODSH–10–25/03/OD-PŘ, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku dle § 22 odst. 1 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), neboť svým jednáním porušil § 4 písm. a), b), c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o provozu na pozemních komunikacích“). Za to mu byla uložena pokuta ve výši 2000 Kč a povinnost nahradit státu náklady spojené s projednáním přestupku v částce 500 Kč.

Žalovaný toto rozhodnutí k odvolání žalobce rozhodnutím ze dne 27. 6. 2003, čj. LPO/754/03/Du, změnil. Tato změna však spočívala fakticky pouze v tom, že dle jeho závěrů žalobce porušil svým jednáním toliko § 4 písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích. Ostatní části výroku prvostupňového orgánu zůstaly nezměněny.

Žalobu proti tomuto rozhodnutí krajský soud zamítl. Dospěl k závěru, že žalovaný rozhodl na základě spolehlivě zjištěného stavu věci. Bylo podle něj postaveno najisto, že žalobce dne 12. 8. 2002 v době kolem 15.55 hodin nerespektoval v obci V. pokyn policisty, který mu dával znamení k zastavení vozidla vztyčenou paží, nezastavil, ale zvýšenou rychlostí začal ujíždět. Tím spáchal žalovaným kvalifikovaný přestupek. Provedenými důkazy bylo vyvráceno žalobcovo tvrzení, že policista, který jej zastavoval, tak činil nedovoleným způsobem a to máváním služební čepice. Naopak soud považoval za prokázané, že policista zastavoval žalobcův vůz způsobem, který byl v souladu s § 79 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Z toho důvodu považoval žalobcem navrhovaný výslech JUDr. K. za nadbytečný. Ohledně druhu a výše uložené sankce žalovaný dle soudu přihlédl ke všem hlediskům stanoveným v § 11 a § 12 přestupkového zákona. Uložení pokuty ve výši na horní hranici stanovené přestupkovým zákonem odpovídá společenské nebezpečnosti jednání žalobce a je v souladu s důkazy shromážděnými ve správním spise, například s výpisem z evidenční karty řidiče. Proto soud rozhodl, jak shora uvedeno.

Proti rozsudku soudu podal žalobce včas kasační stížnost. Správní řízení bylo dle jeho názoru zatíženo vadou, kterou spatřoval v tom, že správní orgán nezjistil řádně skutkový stav na základě něhož rozhodoval. Veškeré důkazy, které v průběhu správního řízení navrhoval, nebyly provedeny, aniž správní orgán tento svůj postup odůvodnil. Napadený rozsudek pak pouze citoval z rozhodnutí správního orgánu se závěrem, že soud neshledal žádné pochybení, což je dle žalobce odůvodnění nedostatečné a činí rozsudek soudu nepřezkoumatelným. V doplnění kasační stížnosti ještě uvedl, že soud pochybil, pokud nevyslechl jím navrhovaného svědka JUDr. P. K., který byl celé situaci přítomen. Soud se rovněž nezabýval žalobními námitkami napadajícími druh a výši uložené sankce, a i z toho důvodu je napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Navrhl proto, aby jej Nejvyšší správní soud zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný využil svého práva a podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém žalobcovy stížní námitky odmítl. Zdůraznil, že v odvolacím řízení bylo prováděno doplnění dokazování, ovšem z podnětu žalovaného, konkrétně výslechem svědků J. B. a L. P.. Těmto výslechům byl přítomen i žalobcův právní zástupce. Žádné jiné návrhy důkazů žalobce ve správním řízení nevznesl. Skutkový stav byl podle něj proto zjištěn zcela spolehlivě. Z toho důvodu navrhl, aby Nejvyšší správní soud žalobcovu kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů dle § 109 odst. 2, 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

S ohledem na logiku posloupnosti stížních námitek se nejprve musel zabývat otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů, případně napadeného rozsudku soudu.

Ustanovení § 12 odst. 1 citovaného zákona stanovuje kritéria, na základě kterých se určuje závažnost přestupku, ke které správní orgán přihlédne při určení druhu sankce a její výměry. Při posuzování závažnosti přestupku tak musí správní orgán brát v úvahu zejména :

- způsob spáchání přestupku, tj. zda pachatel spáchal přestupek konáním nebo opomenutím, na místě veřejnosti přístupném, použil-li ke spáchání přestupku technické prostředky, apod.;

- následky přestupku, tj. zda objekt přestupku byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení, jaká je výše škody, apod.;

- okolnosti, za nichž byl přestupek spáchán, kdy se jedná o subjektivní a objektivní okolnosti, které závažnost přestupku snižují nebo zvyšují (např. pachatel se dopustil více přestupků);

- míru zavinění, kdy obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. Totéž platí, pokud se týče úmyslu přímého a nepřímého, respektive nedbalosti vědomé a nevědomé. Míru zavinění může ovlivnit například rozrušení pachatele, jeho příprava na spáchání přestupku či jeho promyšlenost;

- pohnutky, které mohou mít povahu přitěžující, ale i polehčující;

- osobu pachatele, kdy je nutno posoudit postoj pachatele ke spáchanému přestupku, jeho osobní vlastnosti. Na druh a výměru sankce má kupříkladu vliv, zda jde o osobu dosud za přestupek nepostiženou nebo známou příslušnému správnímu orgánu pro časté opakování uvedených protiprávních jednání (recidiva);

- zda a jakým způsobem byl pachatel přestupku postižen v disciplinárním řízení.

Tento výčet je demonstrativní a vzhledem k tomu tedy mohou správní orgány přihlédnout i k dalším kritériím.

Zda tímto způsobem správní orgány v přezkoumávané věci skutečně postupovaly, však není možno z jejich rozhodnutí zjistit. Správní orgán prvního stupně totiž problematice druhu a výše sankce věnoval ve svém rozhodnutí toliko jeden nepřilíš obsáhlý odstavec. V něm sice tvrdil, že při řešení těchto otázek zohlednil jednotlivé kritéria obsažená v § 12 přestupkového zákona a vyjmenoval je, ale jakým způsobem toto zohlednění provedl, dále nerozvedl. Dodal toliko, že stanovení sankce v horní hranici sazby bylo úměrné „...charakteru přestupku, odpovídá účelu sledovanému zákonem k dosažení individuální a generální prevence, a rovněž splní i svůj výchovný účel“. Nic víc. Svým povinností v tomto směru pak zůstal hodně dlužen i žalovaný, který tvrdil, že je oprávněn posuzovat toliko to, zda při úvaze při sankci postupoval prvoinstanční správní orgán v souladu s body dle § 12 přestupkového zákona. A protože tak tomu v projednávané věci dle jeho mínění bylo, neshledal důvodu pro změnu výroku o druhu a výši sankce. Výši pokuty považoval „...za správnou a úměrnou závažnosti spáchaného přestupku“. Dále se uvedené problematice nevěnoval. Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů tak nelze vůbec vysledovat, jakými úvahami byly při stanovení druhu a výše sankce vedeny a jak se při tom vypořádaly s jednotlivými kritérii ovlivňujícími závažnost přestupku ve smyslu již citovaného ustanovení § 12 odst. 1 přestupkového zákona.

S ohledem na shora uvedené tak Nejvyšší správní soud shledal rozhodnutí správních orgánů obou stupňů za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů. Pro uvedenou vadu řízení měla být tato rozhodnutí krajským soudem zrušena dle § 76

odst. 1 písm. a) s. ř. s. Ten tak ovšem neučinil a tím zatížil řízení před soudem vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. K takovému pochybení přihlíží Nejvyšší správní soud z moci úřední, není vázán důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.).

Shora uvedené pochybení představovalo samo o sobě vážný důvod pro zrušení přezkoumávaného rozsudku Krajského soudu v Brně, kterému byla věc současně vrácena k dalšímu řízení dle § 110 odst. 1 s. ř. s. Za této situace se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat důvodností stížní námitky napadající nedostatečně zjištěný skutkový stav věci, neboť by to bylo předčasné. Navíc v dalším správním řízení nebude nic bránit tomu, aby bylo dokazování v případě potřeby správními orgány doplněno. Soud je právním názorem Nejvyššího správního soudu vázán (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. září 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu